

Goerwells Juridiska Byrå
Reda svenska stiftningar och försäkringsbyrå i Canada
ARVSTYRELSEBÅR
BOENDOMFÖRMRÄDLINGAR
S. W. Goerwell,
255 Main St. Winnipeg, Man.
Kontorst. 22 953. Hjemmet. 23 745.

SVENSKA CANADA-TIDNINGEN IS THE LARGEST AND HAS THE LARGEST CIRCULATION OF ANY SWEDISH NEWSPAPER IN CANADA.

Svenska Canada-Tidningen

THE SWEDISH CANADA NEWS

ARG. (YEAR) 36. (Lösenummer 10 Cts.) WINNIPEG, MANITOBA, TORSDAGEN DEN 29 NOVEMBER 1928. N:R 47.

Londonsäsongen börjar.

Den politiska säsongen börjar. Lloyd George på Newmarket och McDonald i Berlin. Mr. Churchill som murrare och lord Birkenhead som affärsman. Ny bröllopsed.

London i oktober.
Den 6 november öppnas parlamentet. Vid denna tidpunkt skola vi allt så veta lite blott innehållit av den nuvarande Baldwiniska ministären steta frontal utan också vilka som bli de nya ärkebiskoparna (England har två sådana) och vem som blir president i Amerika.

I vanliga fall försiggår det högtidliga öppnandet i början av året, varför parlamentet ställer till de afjörernas i augusti och åter samlas på hösten för att prorogueras med ett avslutande tal från tronen. Andringen beror på att vid denna tid måste det nuvarande underhusets mandat utgå, och nya val måste dessförinnan äga rum. Antagligen i september. Regeringen vill ha ett obrutet "parlament" på sig för att framlägga räkenskaperna för folkviljan.

Följden har blivit att man ett år fått lysna till tre trontal.

Hermelinmantlar och folkviljans majestä.

Det högtidliga öppnandet är det enda tillfället, vid vilket lorderna bära sina mantlar, kantade med hermelin. Det är så sätt, att rängen från hertig till baron anges av antalet svansar. Kronorna ("coronets") bäras endast vid kröningstiden. Efter sina många "språng i mökret" — 1832, 1867, 1918 och 1928 äro röst-rättstämningarna — förblir emellertid endast en aristokratisk nation men med ett statsråd, som utvecklas till demokratiskt förtärligt, eller om man hellre vill, oläskligt demokratiskt. Siffror villar på de ledande, nationen kan producera.

— Känner ni stöda ett sådant härförslag? ropade, en valjare vid ett valmöte till talarstolen på estraden.
— Ja, vill, blev svaret, varpå hela audiet jublade: — Ickel, medan den andra hälften kontrajublade: —

Kung Georg svårt sjuk.

Oroande meddelanden från London angående kungens tillstånd.

Enligt telegram — som London i tidnings eftermiddag är kung Georges tillstånd ganska allvarligt. Konstitutionen har en tid lidit av förtyngning och man befävar att denna snart skall övergå till lunginflammation. Läkare vaka vid sjukbädd dag och natt och churu bulletinerna öfver direkt inge anledning till oro, spåra man dock en viss allvarlig underton i desamma.

Tag henne och behåll henne.

Mr Miller bodde med sin hustru på det finaste hotellet i staden Jacksonville i Florida. Hans affärer gjorde, att han ofta måste ut och resa, och stundom kunde han vara borta flera veckor i sträck. Så hände det en dag i förra veckan, att han mitt under en affärsresa telegrafiskt kallades hem av sin firma i en viktig angelägenhet. Det var allt vad han sade. Varpå dörren stängdes.
Därpå öppnade han fönstret, drog ut alla hustruns byråkläder och kallade utan vidare hennes kläder och andra tillbehörigheter ut på gatan. När det hotellet sträckte sig en lummig allé. När Jacksonville tvänare på morgonen begävo sig till sin dagliga gärning lunnade de till sin förtvånade överraskning på ett stort antal kvinnor, som stred fram i kläder och skor som de hade tagit från Miller. De hade hon mobiliserat ut för något olyckfall? Till slut gick han ned efter sin avskrivningslista och hade denna dyrka upp läst. Knappast hade vaktmästaren blivit detta arbete, förin Mrs Millers beklagade skilsmässa händes bakom dörren, som hon i sista ögonblick hade upp.

Mr Miller var icke ensam. Han ett sed tog Mr Miller skäl sin hustru, som hennes manliga gäst i den så kallade hampna och smilde dem stann för dörren.
— Tag henne och behåll henne! Det var allt vad han sade. Varpå dörren stängdes.
Därpå öppnade han fönstret, drog ut alla hustruns byråkläder och kallade utan vidare hennes kläder och andra tillbehörigheter ut på gatan. När det hotellet sträckte sig en lummig allé. När Jacksonville tvänare på morgonen begävo sig till sin dagliga gärning lunnade de till sin förtvånade överraskning på ett stort antal kvinnor, som stred fram i kläder och skor som de hade tagit från Miller. De hade hon mobiliserat ut för något olyckfall? Till slut gick han ned efter sin avskrivningslista och hade denna dyrka upp läst. Knappast hade vaktmästaren blivit detta arbete, förin Mrs Millers beklagade skilsmässa händes bakom dörren, som hon i sista ögonblick hade upp.

På rundvandring vid Sveaborg.

I fästningsmuren vittna de svenska kronorna ännu om Sveriges storhetstid.

Sveaborg eller, som flumarna nu kalla den gamla fästningen, "Suomellina," besöktes en vacker sommardag. Förutom Mrs Gunnerfeldt och mig själv voro i vårt sällskap även denna gång, pastor Svedberg från Stockholm och pastor Lignell från Helsingfors samt några finska och svenska ungdomar på besök i Helsingfors. Det var med underliga känslor vi stego ombord på en ångare vid salutorget för att fara ut till Sveaborg, sedan vi först varit på ett militärkontor alldeles intill presidentpalatset vid Mariestegen, och fått passitillstånd att besöka Sveaborg. Angaren lossar förtöjningarna och styr ut mot målet. Det är en trevlig liten färd. Vi få återigen tillfälle att se Helalngfors från sjösidan, en mycket vacker syn. Angaren svänger om en udde och in mot fästningen. Vi stiga i land på Sveaborg. Vi blotta våra huvuden och vandra sakta fram. Det är som om vi ville bestämma med den finska skuden när han säger: "Dj ditt huvud! Träd förstiskt! Heliz på platsen, där fästningsvärden andas bo." Här är minnas skärvar för oss svenskar. Vi känna att våra hjärtan klappa varmare slag.

Sveaborgs fästningsverk utgöres av många drag, men vi bese den stora huvuden där de flesta sevärdheterna flonas. Där är Ehrensvärds kyrka, där äro gamla byggnader av olika slag, där äro underjordiska källor, som rum av alla möjliga slag. För timmar vandra vi omkring uti dessa labyrinth, långa, mörka tunnlar av sten, som vilka vi måste ledas av en cicerone som är fins. Inland kommo vi ut på höga klippor med den mest underbara utsikt över havet. Återigen kommo vi in i vackra dalskär, fyllda med blommor och grönt samt med porlande vatten. Sveaborg

(Forts. på Sid. 7)

Veckans Sverige krönika.

Gustaf Adolf hyllas. — Karlstad rustar till utställning. — Skatt och nöjen. — Flöjtbläsande andar. — Ett fritt land. — Hasse Z. telegraferar.

För S. C. T. av Y. M. Wilhelms.

Sveriges historia är våra konungars historia, och med frändret Gustaf Adolf minnet erinra sig alla svenskar fosterlandets en gång mångåriga storhetstid. Det är sedan länge tradition i Sverige att årligen hylla hjältekonungen på hans dödsdag den 6 november; den dag då han år 1632 stupade i slaget vid Lützen givande sitt liv i kampen för landets väl och för den kristna religionens framgång. Gustaf II Adolf är som få ett kristet riddarideal. Hans verk är ännu levande ibland oss, och hans framsynthet har räddat stora värden åt landet. Inför Gustaf Adolfsminnet glömma vi så gärna nutidens dagens bekymmer och problem, de må vara hur svåra som helst. Genom generationer har hans minne kvarlevat bland svenska åttlingar från hans tid.

Årets högtidlighållande av Gustaf Adolfsminnet föregick på sedvanligt sätt. Men den traditionella dimman, som så gärna trycka vilja in, finns sig den dagen, kanske för att gema minnet av hjältekonungens död den dmbilskilda dagen vid Lützen så mycket starkare, ville nu ej luftnas sig. I stället strålade solen från en molnfrimmel och lät de blågula flaggorna och vimplarna utveckla hela sin festliga prakt. Det var histert kallt, men i tusentals sällade sig högtidsskådande människor kring hjältekonungens staty, där regementemuskik och fästningsvärden utfördes med hand bravur. På aftonen hölls festprogram i radion från Stockholm, rundradion över hela landet. Årets Gustaf Adolfsfest var en värdig sådan i ledet av många föregående och kommande.

(Forts. på Sid. 6)

En svensk för Alaskas talan.

Överste Otto F. Olson har uppgjort planerna för Alaskas kolonisation.

Någon gång i framtiden, då territoriet är de oandade möjligheterna, romanförfattarnas äventyrsland, Alaska, blivit en stat bland staterna i stället för en lekball för politiska charlataner, vilka först och främst se på sin egen personliga vinnin, skall någon skriva svenskarnas i Alaska historia. Det kommer icke att bli en historia om vad man brukar kalla "Guds bästa barn." Det kommer ej heller att bli en redogörelse över vetenskapliga brädger i laboratorier och studerkammare. Svenskarnas i Alaska historia kommer — med några uttyst fä undantag — att bli en skildring av de hårda nävarnas, de oböjliga viljornas män, som i ödemarkerna sökt sig nya riken, som antingen vunnit sitt mål eller stupat i försöket. Svenskarnas i Alaska historia skall bli ett epos om en kamp mot naturen, en biträde och mera krävande kamp än den utkämpats av pionjärerna i andra trakter av detta viltstruckna land. Ett epos om livet i guldräddvatten, i de avlyssna nybyggeri, på de igenslöda stigarna. Jordens inandömen vid smattrande borrhaskiner, en hymn till kampen mot elementen i en vildmark.

Mer än en gång har undertecknad stött på någon förtälld berättelse i Alaska vid några träkors, i vilka de utburna namnen varit vittnesbörd om söner av Sverige, som dukat under. Enko män med enkla namn som mött döden på skilda sätt. De ha krossats under brakande krusras, drunknat i strida värfvänder, pressats till döds under snöskred och i glaciärprickor, rivits till smulor av björnar eller förbittet under hugande vildjursständer, framt till sten- härdas lik, sedan de somnat av trötthet, saktat men säkert pressats till

(Forts. på Sid. 7)

Runt land och riken

Drottningen av Rumänien talar i radio. Nya stormar över Europa. Chamberlain i London. Nobelska fredspriset till idrotten. B. C:s skörd över 72 milj. dollars.

Drottningen av Rumänien skall tala i radio. Premiärministern i Ottawa.

Drottning Marie av Rumänien har enligt telegram från London meddelat sin avsikt att tala i radio onsdagen den 12 december. Talet kommer att hållas i anslutning till avtäckandet av det monument, staden London rest som hedersbetygelse för i kriget fallna hjältar vid handelsflottan.

B. C:s skörd väderat till över 72 miljoner dollars.

Jordbruksdepartementet i British Columbia meddelar att värdet av årets skördresultat uppgår till \$72,020,000, ett slutrresultat som vida överträffar något föregående års resultat.

Fruktanvärd eidsvåda i Quebec. Tidigt i på morgon morgon utbröt eld i ett virkesupplag i Chicoutimi, en mindre by i provinsen Quebec. Fem byggnader lades i aska och ett stort antal kreatur inbrändes. Man beräknar att förlusterna genom eldsvådorna uppgår till över \$100,000.

Nya stormar draga fram över Europa.

Även under sista helgen drog en våldsam storm fram över stora delar av Europa. Särskilt häftigt rasade stormen över de brittiska öarna, och hittills ha rapporter ingått som tyda på att minst 4 ångare gått under med allt 38 mans besättning. Icke mindre än 21 fartyg utsände S.O.S. signaler, men samtliga ha fått undsättning. På land har stor skadegörelse anställts, och churu inga människor, så vitt nu varit möjligt konstateras, förlorat livet, torde dock värden för tiotusentals dollars gått förlorade.

Chamberlain åter i London.

Storbritanniens utrikesminister, sir Austen Chamberlain, har återkommit till London efter sin långa resa i Amerika. Han anlände till Liverpool i söndags och fortsatte omedelbart till London, där han i tisdags återtog förvaltningen av utrikesdepartementet.

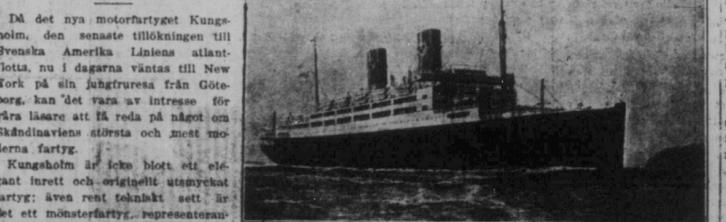
De förrådiska trådarna.

Monsieur Byley betraktas för närvarande såsom Frankrikes framgångsrikaste detektiv. Man kan praktiskt taget säga, att icke den ringaste omständighet, som kan medverka till upplösning av en förbrytelse, undgår hans skarpsblick. Mästerdetektiven förtogar över en mindre vanlig allmänbildning och äger därtill vid sidan av sin grundliga farenhet i yrket omfattande rättsmedicinska och kemiska kunskaper. Som vetenskapsman på kriminologiens område är han dock naturligtvis stryka på foten för den berömda doktor Loard i Lyon. Vilken av de båda herrarna, som visar sig ha rätt i Gloseltvisten, blir en annan sak. I varje fall har Byley senast i dokarnas läst mycket tala om sig genom sin skarpsinniga utredning av ett hemlighetsfullt mord på ett bankboud. Bankboudet i fråga hette Jules Déprez, och hans lik uppfiskades ut Seine för några veckor sedan. Okända förbrytare hade mördat mannen, framtakt honom hans portfölj, invecklat hans lik i ett gammalt lakans omvirat det med segelstrån och kastat det i Seine.

Poliisundersökningen hade givit vid handen, att Déprez, innan han begav sig till banken, varit inne hos en viss Rourick, ägare av en glasögonfabrik, och för att för. När man kom-

Det nya motorfartyget Kungsholm.

Svenska Amerika-Liniens senaste nyförvärv — ett flytande lyxhotell.

Då det nya motorfartyget Kungsholm, den senaste tillökningen till Svenska Amerika Liniens atlantflotta, nu i dagarna väntas till New York på sin färdresa från Göteborg, kan det vara av intresse för våra läsare att få reda på något om Skandinavien största och mest moderna fartyg.

Kungsholm är icke blott ett elegant inrett och origentligt utstyrt fartyg; även rent tekniskt sett är det ett mönsterfartyg. Representerande det allra nyaste på skeppbyggnadsområdet i syfte att uppnå fördelaktigaste ekonomi och största driftsäkerhet.

Man kan beteckna Kungsholm som en förkroppad och förstorad upplaga av Gripsholm. Det nya fartyget är med sina 608 fot 33% fot längre än Gripsholm, och bredden, 78 fot, är 2% fot större. Sidoshöjden till båt däck är 77 2/3 fot, djupgående 29 fot. Displacementet, 26,700 ton, är lika 3,000 ton större än Gripsholms. Två hissar föra första klass passagerare från hytterna upp till vestibulen och båt däck, där anordningar finnas för åtskillig sportutövning. Invid hallen ligger det stora biblioteket, vilket är inrett som läs-, skriv- och danssalong. Förbi basarer med försäljningsbodar leda två breda gångar till den där iakom belägna högshallen, ett stort från stöttor alldeles fritt rum, som avses till fest och balsal. Från hallen kommer man genom två breda korridorer till rök-salongen och från denna till mindre salonger, vilka äro utbyggda som bar och briderum. I anslutning till dessa lokaler är bakom en glasvägg en bur för alla möjliga sorters fåglar inbyggd.

Runt om dessa sällskapsalonger går det breda, över 600 fot långa promenaddäcket för första klass. Två vador ligger på plats och det är likväl god plats för promenader.

Exkejsarens sväger sirkusryttare.

Subkoff kommer att uppträda med en kringresande Sirkus i Paris.

Alexander Subkoff, ex-kejsarens sväger, som under en tid varit försvunnen ur tidningspalterna, har nu genomgått en ny metamorfos — han har nämligen blivit sirkusryttare. Itedan för flera månader sedan tecknade han kontrakt med den kringresande sirkusen Nancy, men då Subkoff nu skulle sluta sig till sirkusen i Turin, vägrade de italienska myndigheterna inresettillstånd. Sirkusen intervju förklarar sig störligen nöjd med sin kringresa på denna sidan Atlanten.

(Forts. på Sid. 7)